

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/64/2019
Identifikačné číslo spisu: 4316010002
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4316010002.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému E. T. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 29. septembra 2020 v Bratislave o dovolaní obvineného E. T. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 20. februára 2018, sp. zn. 1To/88/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného E. T. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Levice (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 23. októbra 2017, sp. zn. 4T/1/2016, uznal obvineného E. T. vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) a § 127 ods. 12 Trestného zákona, ktorý spáchal tak, že od presne nezistenej doby, minimálne od mesiaca jún 2014 do 8. júla 2015, si po telefonickej dohode na bližšie nezistených miestach v okolí mesta Sereď a Nitra zadovážoval drogy a to hlavne pervitín, ktorý potom prechovával a následne predával viacerým užívateľom v meste Šahy a to F. P., M. S., Q. S., Š. U. a Q. T., pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok, a to napriek tomu, že E. T. nemá povolenie na zaobchádzanie s psychotropnými látkami v zmysle § 4 citovaného zákona.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere desať rokov a šesť mesiacov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súčasne mu podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov a podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona ochranné protitoxikomanické liečenie

ambulantnou formou.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 20. februára 2018, sp. zn. 1To/88/2017, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému E. T. a jeho obhajcovi doručené 2. mája 2018, podal obvinený prostredníctvom obhajcu 19. augusta 2019 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b), g) a i) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o prvý z označených dovolacích dôvodov, obvinený zastáva právny názor, že predsedníčka senátu JUDr. Milena Jakubíková bola zaujatá pre pomer k veci ako i k jeho osobe z dôvodu, že 14. decembra 2017 (správne 2015, pozn.) na verejnom zasadnutí rozsudkom 4T/220/2015 schválila dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi Okresnou prokuratúrou Levice a obvineným F. P. (teraz svedkom v tomto konaní) s tým, že vo výroku rozsudku, a teda v inom právoplatnom rozhodnutí vopred prezentovala a prejudikovala názor o jeho (dovolateľovej, pozn.) vine, a to uvedením jeho mena a priezviska v skutkovej vete výrokovej časti rozhodnutia bez vykonania hlavného pojednávania, pričom ide o skutkovo vecne súvisiace trestné veci. Poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, ktoré je podľa neho v súlade s uvedeným právnym názorom a ktorého časti odôvodnenia zároveň cituje, ďalej uviedol, že podľa jeho vedomostí skutková veta rozsudku sp. zn. 4T/220/2015 znie: „obvinený v 2 rade (F. P.) v období mesiacov apríl 2015 až jún 2015, viackrát za finančnú odmenu ako vodič na osobnom motorovom vozidle zn. Audi A4, EČ: Q., vozil obvineného E. T. na jeho požiadanie z miesta trvalého bydliska v Šahách do obcí v okolí mesta Sereď, kde obvinený E. T. od neznámych osôb po predchádzajúcej telefonickej dohode zakúpil pervitín, o čom mal obvinený F. P. vedomosť a následne po kúpe sa spolu vrátili na uvedenom vozidle späť do mesta Šahy.“

Vo vzťahu k dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku obvinený namieta, že súd ustálil skutok rozdielne od obžaloby, pričom časť skutku „zadovážil“ nebola preukázaná žiadnym dôkazom a ani z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, ako si mal drogy, hlavne pervitín, zadovážovať. Rovnako ani zo skutkovej vety rozsudku a ani z jeho odôvodnenia nie je podľa dovolateľa zrejmé, kedy a kde mal drogy prechovávať. Zároveň namieta, že za „zadováženie“ a ani za „prechovávanie“ nebolo začaté trestné stíhanie vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a preto v tejto súvislosti nemohli byť vykonané ďalšie procesné úkony zákonným spôsobom. Vyslovil pritom domnienku, že ak ho z tohto dôvodu nebolo možné uznať za vinného zo zadovážovania ani prechovávania, potom nemal aký pervitín predať iným osobám.

Ďalej poukazuje dovolateľ na to, že v uznesení o začatí trestného stíhania je uvedené, že skutok sa mal stať najmenej od januára 2015, pričom presný čas spáchania skutku určený a ustálený nebol a za obdobie od júna 2014 do januára 2015 tiež nebolo vo veci začaté trestné stíhanie. Preto podľa neho nie je možné uznať vinu zo spáchania skutku od júna 2014 a ani použiť kvalifikačný znak závažnejšieho spôsobu konania - po dlhší čas.

Okrem toho obvinený namieta, že neexistuje žiadna látka, ktorá by mohla byť podrobená znaleckému skúmaniu, a teda nie je možné objektívne zistiť o akú latku malo ísť. Namieta tiež, že F. P. bol v danej veci vypočúvaný ako svedok, hoci v prípravnom konaní bol vypočúvaný ako obvinený. Ide tak o dôkaz získaný v rozpore s Trestným poriadkom a preto procesne nepoužiteľný.

Pokiaľ ide o prepisy hovorov a sms správy, poukazuje obvinený na to, že z nich nevyplýva, že by sa mali týkať trestnej činnosti, nie sú žiadnym spôsobom stotožnené osoby, ktoré mali byť ich účastníkmi, pričom F. P., M. S., Q. S., Š. U. a Q. T. neboli prehraté záznamy z uskutočnenej telekomunikačnej prevádzky a na hlavnom pojednávaní neboli predložené ani ich prepisy. Namieta zároveň, že z jednotlivých prepisov nie je zrejmé kto ich vykonal a či táto osoba bola príslušníkom PZ. Z tohto dôvodu má za to, že ide o dôkaz získaný v rozpore s Trestným poriadkom, ktorý je procesne nepoužiteľný.

V rámci zásady „jednoty súdnych rozhodnutí“ poukázal dovolateľ na uznesenie Krajského súdu v Trnave 5To/126/2013 s tým, že v predmetnom konaní bol v obdobnej drogovej veci bez záchytu zakázanej látky oslobodený.

V rámci dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený namieta aj právnu kvalifikáciu podľa odseku 2 písm. c) § 172 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona - spáchanie trestného činu na viacerých osobách. Vychádza pritom z toho, že ak by už bolo určité konanie zahrnuté v znakoch základnej skutkovej podstaty, nebolo by možné, to isté konanie, považovať aj za znak kvalifikovanej skutkovej podstaty, pretože to vylučuje ustanovenie § 38 ods. 1 Trestného zákona. Pojem „predaj“ sa podľa obvineného najčastejšie definuje ako predaj (odplatné odovzdanie) tovarov či služieb neobmedzenému (počtom neurčenému) okruhu osôb (zákazníkov či klientov), teda cieľom predaja je získať od kohokoľvek, kto by prichádzal od úvahy ako zákazník, rozhodnutie ponúkanú (predávanú) vec vlastníť alebo začať používať (či užívať) s ochotou za ňu zaplatiť. Znak základnej skutkovej podstaty „predá“ tak zahŕňa celú škálu konaní od jednorazového predaja jednej dávky drogy jednej osobe (prípadne viacerým osobám), cez predaj drog dílerským spôsobom (predávanie dávok viacerým osobám a to prípadne aj viacero dávok), či predaj drog komisionálnym spôsobom predaja. Ak teda páchatel' predáva drogy trom a viacerým osobám, celkom určite nie je podľa dovolateľa možné jeho konanie právne kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona, pretože predaj viacerým osobám je už zahrnutý v znakoch základnej skutkovej podstate tohto trestného činu a takýto postup by bol v rozpore s ustanovením § 38 ods. 1 Trestného zákona. V tejto súvislosti obvinený vyslovil tiež názor, že toto kvalifikačné kritérium nemožno použiť ani z dôvodu, že pri predaji drog ide o akýsi čierny obchodný vzťah medzi kupujúcim, ktorý sa dopúšťa trestnej činnosti, a predávajúcim, ktorý sa tiež dopúšťa trestnej činnosti, pričom kupujúci nevystupuje v konaní ako poškodený v zmysle Trestného poriadku a ani neutrpí dobrovoľnou kúpou na zdraví a na svojich právach ujmu, čo je podľa dovolateľa v nesúlade s postavením poškodeného v trestnom konaní a tiež s objektom trestných činov s drogovou problematikou. Preto obvinený tvrdí, že pri predaji drog viacerým osobám nemôže byť trestný čin spáchaný na viacerých osobách.

Napokon poukázal obvinený na nezákonnosť uznesenia o začatí trestného stíhania, pretože 24. apríla 2015 bolo toto začaté voči neznámemu páchatel'ovi, hoci z úradných záznamov z 24. marca 2015 vyplývala, že osoba E. T. distribuuje drogu „pervitín“. Odvolávajúci sa na rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 19/2016 namieta, že je neprípustné viesť trestné stíhanie iba „vo veci“ so zjavným a jednoznačne špecifikovaným a nezameniteľne známym páchatel'om, bez toho, aby okamžite nasledovalo vznesenie obvinenia tejto osobe, čím boli závažným spôsobom porušené jeho práva na obhajobu a všetky dôkazy získané po začatí trestného stíhania sú z tohto dôvodu procesne nepoužiteľné.

V podstate z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu a jemu predchádzajúcim rozsudkom okresného súdu, ako i v konaní, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, bol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b), g) a i) Trestného poriadku porušený zákon v jeho neprospech obvineného. Zároveň navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutia a tiež i ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a okresnému súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu prerokovať a rozhodnúť v novom zložení.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Levice (ďalej len „prokurátor“) vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi prvostupňového aj druhostupňového súdu. Zastáva názor, že v danej veci súd rozhodoval v zákonom zložení, vydané rozhodnutie nebolo založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, resp. ani nevychádzalo z nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia. Skutkový stav zistený okresným súdom bol v predmetnej veci zistený správne, spoľahlivo a v rozsahu postačujúcom pre objektívne rozhodnutie vo veci. Preto v závere konštatuje, že v konaní nedošlo k naplneniu ani jedného z dovolacích dôvodov uvedených v §

371 ods. 1 písm. b), g) a i) Trestného poriadku a navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného E. T. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b), g) a i) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné - v súlade so svojou konštantnou judikatúrou - najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014). Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku [rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Vo vzťahu k obvinenému uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je potrebné tiež uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o tento dovolací dôvod, hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek doplniť a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011). V rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietať ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu, keďže aj to by odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania iniciovaného obvineným alebo generálnym prokurátorom (§ 369 ods. 2 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu [primerane pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011].

V kontexte týchto všeobecných východísk potom najvyšší súd k posudzovanej veci v prvom rade uvádza, že námietky dovolateľa, ktorých podstata je založená na tvrdení, že časť skutku „zadovážil“ a „prechovával“ a ani presný čas jeho spáchania neboli preukázané; že neexistuje žiadna látka, ktorá by mohla byť podrobená znaleckému skúmaniu, na základe ktorého by bolo možné objektívne zistiť, o akú látku malo ísť; a že z prepisov hovorov a sms správ nevyplýva, že by sa tieto mali týkať trestnej činnosti, pričom žiadnym spôsobom nie sú stotožnené osoby, ktoré mali byť ich účastníkmi, keďže neboli predložené jednotlivým svedkom, majú skutkový charakter. Obvinený nimi totiž iba polemizuje s tým, ako súdy oboch stupňov v pôvodnom konaní hodnotili vykonané dôkazy a k akým skutkovým záverom na základe tohto hodnotenia dospeli. Ako už bolo uvedené vyššie, dovolanie obvineného nie je určené na revíziu skutkových zistení súdov prvého a druhého stupňa a chyby skutkovej povahy sú uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti. Dovolací súd sa preto týmito námietkami nemohol vecne zaoberať. Len pre úplnosť ale v tejto súvislosti dodáva, že s týmito námietkami sa náležite vysporiadal už okresný súd (pozri najmä str. 13 až 15 rozsudku).

Z pohľadu dovolacieho súdu je v rámci obvineným označeného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku rozhodujúce, že skutok, ktorého podstata (vychádzajúc z jeho popisu v rozsudku okresného súdu, ktorým je dovolací súd viazaný a ktorého správnosť a úplnosť nemôže skúmať ani meniť) spočíva v tom, že obvinený napriek tomu, že nemal povolenie na zaobchádzanie s psychotropnými látkami, drogy, hlavne pervitín, ktorého účinnou látkou je metamfetamín, si od presne nezistenej doby minimálne od mesiaca jún 2014 do 8. júla 2015 v okolí mesta Sereď a Nitra zadovážoval, tieto potom prechovával a následne ich predával užívateľom v meste Šahy, a to F. P., M. S., Q. S., Š. U. a Q. T., napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. b), j) a § 127 ods. 12 Trestného zákona. A hoci bolo žiaduce priamo v skutku konkretizovať spôsob, akým obvinený predmetné drogy zadovážoval (z odôvodnenia rozsudku okresného súdu je zrejmé, že sa tak dialo prevažne kúpou), niet pochyb o tom, že v skutkovej vete ustálené konanie obvineného odôvodňuje právny záver, že psychotropné látky (metamfetamín) neoprávnene zadovážil, prechovával po akúkoľvek dobu a predal, a taký čin páchal po dlhší čas (minimálne od júna 2014 do 8. júla 2015) a na viacerých (piatich) osobách.

Pokiaľ obvinený v rámci tohto dovolacieho dôvodu (obsahovo správne) namieta naplnenie znaku na viacerých osobách, argumentujúc tým, že predaj drog dilerským spôsobom je zahrnutý už v pojme „predá“, ktorý je znakom základnej skutkovej podstaty predmetného trestného činu, a že osoba kupujúca drogy nie je poškodeným, ani tieto jeho námietky nie sú opodstatnené.

K tomu treba v prvom rade uviesť, že pri trestnom čine podľa § 172 Trestného zákona je čin spáchaný na osobe, ak páchatel' omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor (ďalej len „droga“) zabezpečil niektorým zo spôsobov uvedených v odseku 1 písm. a) až c) tohto ustanovenia (napr. dovezol, kúpil, zadovážil alebo predal) od inej osoby alebo inej osobe, na jej vlastné použitie alebo na ďalšiu distribúciu a ktorá teda nie je poškodeným. Od tohto sa potom odvíja posúdenie znaku „na viacerých osobách“ v zmysle § 138 ods. 1 písm. j) a § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 15/2015-I).

Rovnako mylným je názor dovolateľa, že predaj drog viacerým osobám napĺňa znaky základnej skutkovej podstaty predmetného trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, a preto podľa § 38 ods. 1 Trestného zákona už nemožno na túto okolnosť duplicitne prihliadnuť aj ako na okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. j) Trestného zákona. Trestným podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona je totiž už jednorazový predaj drogy jednej osobe, čo vyplýva zo zákonodarcom použitého slovesa „predá“ v jeho dokonavom vide namiesto nedokonavého slovesa „predáva“. Predaj drog viacerým osobám (rovnako aj vo väčšom rozsahu alebo po dlhší čas), ktorý je typický pre dilerstvo drog, je inou (ďalšou)

okolnosťou, než ktorá je znakom základnej skutkovej podstaty toho trestného činu, a preto pri právnom posúdení skutku na ňu možno (je nutné) prihliadnuť ako na znak kvalifikovanej skutkovej podstaty tohto trestného činu podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. j) Trestného zákona.

Vo vzťahu k námietke dovolateľa, že za „zadováženie“ a „prechovávanie“ drog, ako aj za obdobie páchania skutku od júna 2014 do januára 2015 nebolo začaté trestné stíhanie „vo veci“, v čom vidí naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, keďže v dôsledku tejto chyby nemohli byť podľa neho procesné úkony vykonávané zákonným spôsobom, najvyšší súd v prvom rade uvádza, že totožnosť skutku neznamenaá absolútnu zhodu v jeho popise od začatia trestného stíhania až po prípadné rozhodnutie súdu o vine, ale táto je zachovaná vtedy, ak je zachovaná jeho podstata, ktorá je určovaná účasťou obvineného na určitej udalosti, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci záujmy chránené Trestným zákonom. Podstata skutku je tak zachovaná vždy, ak je zachovaná aspoň sčasti totožnosť konania alebo následku (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 9/1997). Preto prípadné zmeny v popise skutku, ktoré odrážajú výsledky dokazovania vykonaného v jednotlivých fázach trestného konania a ktoré nemenia jeho podstatu, totožnosť skutku nenarúšajú.

Z tohto pohľadu je rozhodujúce, že v uznesení o začatí trestného stíhania z 24. apríla 2015 bol skutok vymedzený tak, že „... neznámy páchatel' najmenej od januára 2015 v meste Šahy a okolie... distribuuje drogy... hlavne pervitín pričom tieto drogy nakupuje na presne nezistenom mieste... aj vo väčšom množstve... a následne tieto drogy odpredáva menším dealerom a konečným užívateľom...“. Dovolateľom namietané zmeny v jeho popise, ku ktorým došlo už pri vznesení obvinenia 9. júla 2015, konkrétne upresnenie začiatku jeho páchania na „minimálne od júna 2014“, nahradenie skutkového zistenia, že drogy nakupoval, všeobecnejším zistením, že ich zadovážoval, a doplnenie, že ich medzi zadovážením a následným predajom aj prechovával, podstatu predmetného skutku nezmenili a jeho totožnosť nijak nenarušili.

Pokiaľ obvinený, poukazujúc na rozhodnutie zverejnené v Zbierke pod č. 19/2016, namieta, že 24. apríla 2015 bolo začaté trestné stíhanie proti neznámemu páchatel'ovi, hoci z úradných záznamov z 24. marca 2015 vyplýva, že drogu pervitín distribuuje on, čím boli podľa neho závažným spôsobom porušené jeho práva na obhajobu a všetky dôkazy získané po začatí trestného stíhania sú z tohto dôvodu procesne nepoužiteľné, možno vo všeobecnej rovine súhlasiť s tým, že je neprípustné viesť trestné stíhanie len "vo veci" pri splnení podmienok (aj) § 206 ods. 1 Trestného poriadku, teda so zjavným a jednoznačne špecifikovaným a nezameniteľne známym páchatel'om, eventuálne tiež označeným v uznesení o začatí trestného stíhania menom, priezviskom, prípadne aj adresou bydliska, bez toho, aby zároveň bolo vznesené aj obvinenie tejto osobe. O takúto situáciu ale v posudzovanej veci nejde. Iba to, že je známa totožnosť osoby, ktorá sa mala dopustiť konania, ktoré je predmetom trestného stíhania „vo veci“, pre vznesenie obvinenia totiž nestačí. Súčasne musí byť splnená podmienka, že na podklade trestného oznámenia alebo po začatí trestného stíhania zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že ide o trestný čin, ktorý spáchala určitá osoba (§ 206 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku). Na rozdiel od začatia trestného stíhania, ktoré je namieste vždy, ak nie je dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo 2 Trestného poriadku (§ 199 ods. 1 Trestného poriadku), sa tak pre vznesenie obvinenia vyžaduje vyššia miera podozrenia jednak vo vzťahu k tomu, že konanie vykazuje znaky trestného činu, a tiež vo vzťahu k tomu, že sa ho dopustila určitá osoba. Len operatívne policajné záznamy, na ktoré dovolateľ poukazuje, pre takýto záver spravidla nestačia. Pri spätnom posudzovaní postupu orgánov činných v trestnom konaní z pohľadu včasnosti vznesenia obvinenia pritom nemožno ponechať bez povšimnutia ani už ustálenú judikatúru nielen všeobecných súdov, ale i Ústavného súdu Slovenskej republiky týkajúcu sa zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, podľa ktorej má zastavenie trestného stíhania (ak k takému rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným) rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/2014; nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2016, sp. zn. I. ÚS 540/2016).

Z tohto pohľadu potom nemožno postup orgánov činných v trestnom konaní, ktoré si začatím trestného stíhania „vo veci“ najprv vytvorili priestor na overenie operatívnych poznatkov o možno protiprávnom konaní dovolateľa, a to v ďalšom konaní procesne použiteľnými úkonmi, a k vzneseniu obvinenia pristúpili bez meškania po potvrdení pôvodného „operatívneho podozrenia“ (cca po dva a pol mesiaci), označiť za porušujúci jeho právo na obhajobu, ako tvrdí. V okolnostiach posudzovanej veci nemožno navyše prehliadnuť, že z uznesenia o začatí trestného stíhania vyplývalo tiež podozrenie, že dovolateľ v páchaní trestnej činnosti pokračuje (drogy nakupuje a odpredáva). Orgány činné v trestnom konaní preto pristúpili k utajenému odpočúvaniu a záznamu jeho telekomunikačnej prevádzky a predčasným vznesením obvinenia by došlo k zmareniu tohto úkonu, ktorého účelom bolo zistiť skutočnosti významné pre náležité objasnenie predmetnej veci.

Vo vzťahu k námietke obvineného, že F. P. bol na hlavnom pojednávaní vypočutý ako svedok, hoci v prípravnom konaní bol vypočúvaný ako obvinený, treba uviesť, že u F. P.Č., ktorý bol pôvodne spoluobvinený v tejto veci, zaniklo toto jeho procesné postavenie v dôsledku jeho právoplatného odsúdenia rozsudkom okresného súdu zo 14. decembra 2015, sp. zn. 4T/220/2015, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, ktorú uzavrel s prokurátorom, ešte pred dovolateľom namietaným výsluchom na hlavnom pojednávaní. Z tohto dôvodu ho bolo možné v konaní pred súdom, vedenom už len proti dovolateľovi, vypočuť iba ako svedka (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2012). Rovnako v súlade s § 269 a § 270 ods. 2 Trestného poriadku boli ako dôkaz vykonané aj záznamy telekomunikačnej prevádzky, a to sčasti prečítaním ich prepisov a sčasti ich prehratím na technickom zariadení.

Pokiaľ ide o námietku obvineného, že vo veci konala a rozhodla zaujatá predsedníčka senátu JUDr. Milena Jakubíková z dôvodu, že uvedením jeho mena vo výroku rozsudku zo 14. decembra 2015, sp. zn. 4T/220/2015, ktorým schválila dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom a v tom čase obvineným F. P., prejudikovala jeho vinu, treba v prvom rade uviesť, že táto obsahovo zodpovedá dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, ktorý je daný okrem iného vtedy, ak vo veci konal alebo rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, a nie obvineným označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Ani tento dovolací dôvod však nie je v posudzovanej veci zjavne splnený. V tomto smere poukazuje najvyšší súd predovšetkým na stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 15/2017, podľa ktorého:

„I. Prezumpcia nevinu (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku) sa týka osoby obvineného v aktuálne vedenom trestnom konaní a nie je porušená, ak sa o účasti tohto obvineného na žalovanej trestnej činnosti zmiňuje výrok alebo odôvodnenie skoršieho rozhodnutia súdu, ktorým bola odsúdená iná osoba;*) rovnako len voči odsúdenej osobe (alebo v inej modalite rozhodnutia podľa § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku) je založená prekážka právoplatne rozhodnutej veci - v následne vedenom trestnom konaní teda môže byť stíhaná iná (ďalšia) osoba zo spáchania toho istého činu.**)

II. Súd schvaľuje dohodu o vine a treste bez vykonania dokazovania (ide o výnimku z pravidla podľa § 2 ods. 19 Trestného poriadku), pričom toto rozhodnutie vyvoláva v zmysle § 334 ods. 1 Trestného poriadku právne účinky len vo vzťahu k obvinenému. To primerane platí aj o prijatí vyhlásenia obvineného, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, alebo vyhlásenia, že nepopiera spáchanie takého skutku podľa § 257 ods. 5, 7 Trestného poriadku. Ak súd následne rozhoduje o obžalobe podanej proti inému obvinenému (hoci zo spáchania činu pokrytého skôr schválenou dohodou) alebo o vine iného obvineného (hoci zo spáchania činu pokrytého skorším prijatím vyhlásenia o vine), vykonáva v tomto smere autonómne dokazovanie, bez akejkoľvek viazanosti skorším schválením dohody alebo prijatím vyhlásenia o vine a nemôže pri rozhodovaní vychádzať zo schválenej dohody alebo prijatého vyhlásenia.

III. Objektívny test nezaujatosti (jej vonkajšie zdanie) vo vzťahu k možným dôvodom vylúčenia sudcu z

vykonávania úkonov trestného konania podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku ("možno mať pochybnosť o nezaujatosti") sa týka hodnotenia z pohľadu vonkajšieho nestranného pozorovateľa, ktorý je však informovaný aspoň o základných kautelách používaného procesného postupu. Vo vzťahu k otázke prezumpcie nevinny ide (aj) o okolnosti uvedené v bodoch I. a II.

IV. Sudca, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o dohode o vine a treste, neporušil prezumpciu nevinny (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku) vo vzťahu k inej osobe, ktorá sa mala podľa skutkovej vety dohody a rozsudku podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku podieľať na trestnej činnosti obvineného; taký sudca nie je vylúčený podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z neskoršieho konania o obžalobe podanej proti dotknutej "inej osobe" (môže ísť aj o spoluobžalovaného v tom istom konaní). Pravidlo uvedené v predchádzajúcej vete platí aj vo vzťahu k sudcovi, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o prijatí vyhlásenia obvineného o vine podľa § 257 ods. 5, 7 Trestného poriadku a neskôr prejednávanej obžaloba sa týka inej osoby, ktorá sa mala podľa rozsudku vyhláseného na podklade naposledy označeného ustanovenia podieľať na trestnej činnosti obvineného (môže ísť aj o spoluobžalovaného v tom istom konaní).“

Vychádzajúc z uvedeného považuje najvyšší súd v tejto veci za rozhodujúce, že z rozsudku okresného súdu zo 14. decembra 2015, sp. zn. 4T/220/2015, je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že ním bola vyslovená vina a uložený trest len vo vzťahu k F. P.. Z dovolaním napadnutého rozsudku okresného súdu zároveň vyplýva, že pri rozhodovaní o vine dovolateľa vykonal okresný súd autonómne dokazovanie a vykonané dôkazy hodnotil bez akejkoľvek väzby na skôr schválenú dohodu o vine a treste vo vzťahu k F. P. a bez toho, aby z nej pri rozhodovaní o vine dovolateľa akokoľvek vychádzal. Preto iba uvedením mena dovolateľa v skutkovej vete rozsudku, ktorým bol odsúdený iba pôvodne spoluobvinený F. P., predsedníčka senátu JUDr. Milena Jakubíková neprejudikovala vinu dovolateľa spôsobom, ktorý by ju diskvalifikoval z následného trestného konania súdneho voči nemu.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného E. T. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.